

UNIVERZITET U NOVOM SADU FAKULTET TEHNIČKIH NAUKA

Sistemi baza podataka

MongoDB - CRUD

SADRŽAJ

- Kreiranje dokumenata
- Pretraga dokumenata
- Ažuriranje dokumenata
- Brisanje dokumenata

Kreiranje dokumenata

- Postoje tri načina za kreiranje dokumenata u okviru MongoDB kolekcije:
 - korišćenjem naredbe insertOne,
 - korišćenjem naredbe insertMany i
 - korišćenjem naredbe update o ovome malo kasnije.
- Ukoliko kolekcija u koju pokušamo da unesemo dokument ne postoji, biće kreirana.
- Strukture naredbi:

```
db.<naziv_kolekcije>.insertOne(<dokument>)
```

```
db.<naziv_kolekcije>.insertMany([<lista_dokumenata>])
```

insertOne

• Primer korišćenja:

```
db.movies.insertOne({
    "title": "Avengers - Infinity War",
    "year": 2018,
    "type": "movie"
})
```

• Odziv sistema:

```
{
    "acknowledged" : true,
    "insertedId" : ObjectId("5aec3f5a5362a6f42ff499e1")
}
```

insertOne

• Primer korišćenja uz ručno postavljanje vrednosti _id polja:

```
db.movies.insertOne({
    "title": "Avengers - Infinity War",
    "year": 2018,
    "type": "movie,,
    "_id": "AvgIW"
})
```

• Odziv sistema:

```
{ "acknowledged" : true, "insertedId" : "AvgIW" }
```

insertMany

• Primer korišćenja:

• Odziv sistema:

```
{
    "acknowledged" : true,
    "insertedIds" : [
        ObjectId("5aed40196543a5b58268c758"),
        ObjectId("5aed40196543a5b58268c759"),
        ObjectId("5aed40196543a5b58268c75a")
    ]
}
```

• U movies kolekciju uneti podatke o filmu Black Panther iz 2018. godine. Pored naziva filma i godine prikazivanja, dodati polje watched boolean tipa, a za vrednost staviti true ukoliko ste pogledali film, odnosno false ukoliko niste.

- U movies kolekciju uneti podatke o sledećim filmovima:
 - Dunkirk, 2017
 - Solo, 2018
 - Logan, 2017

SADRŽAJ

- Kreiranje dokumenata
- Pretraga dokumenata
- Ažuriranje dokumenata
- Brisanje dokumenata

- Za pretragu dokumenata koristi se naredba **find**.
- Struktura naredbe:

```
db.<naziv_kolekcije>.find(
    [<dokument_za_filtriranje_upita>]
    [,<dokument_za_projekciju>])
```

- Dokument za filtriranje upita specificira uslove kojima se određuje koje zapise u kolekciji bi trebalo odabrati **pri operacijama čitanja, ažuriranja ili brisanja**.
 - Predstavlja JSON dokument sledeće strukture:

```
{
    <field1>: <value1>,
    <field2>: { <operator>: <value> },
    ...
}
```

Dokument za filtriranje upita

- Navođenjem polja ovog dokumenta specificiraju se uslovi jednakosti i izrazi operatora za upite.
 - Operatori za upite mogu biti: relacioni operatori, logički operatori, operatori nad elementima, operatori nad nizovima, projekcioni operatori, operatori za evaluaciju, geospatial operatori...
- Navođenje više polja u okviru dokumenta za filtriranje upita ima efekat primene logičkog operatora I.
- Primer dokumenta za filtriranje upita:

```
{ $and: [ { status: "A" }, { quantity: { $1t: 30 } } ] }
```

Dokument za projekciju

- Dokument za projekciju specificira koja će polja biti vraćena za svaki dokument koji je rezultat upita.
 - Predstavlja JSON dokument sledeće strukture:

```
{
    <field1>: <value>,
    <field2>: <value>,
    ...
}
```

- **<value>** može biti:
 - **0**, odnosno **false** ukoliko je polje potrebno isključiti iz rezultata upita (preostala polja će se biti uključena u rezultat) ili
 - 1, odnosno true ukoliko je polje potrebno uključiti u rezultat (preostala polja će biti isključea iz rezultata)
 - Nije dozvoljeno istovremeno korišćenje true i false vrednosti u okviru istog dokumenta.
 - Izuzetak je _id polje, koje se uvek mora eksplicitno isključiti.

Dokument za projekciju

• Primeri dokumenata za projekciju:

```
{ "name" : 1, "email" : 1 }

{ "date" : 0 }

{ "name" : 1, "_id" : 0}
```

• Izlistavanje sadržaja kolekcije:

```
db.movieDetails.find()
db.movieDetails.find({})
```

• Izlistavanje naziva filmova iz 2015. godine

```
db.movieDetails.find({"year": 2015}, {"title": 1})
```

```
db.movieDetails.find({"year": 2015}, {"title": 1, "_id": 0})
```

Pretraga po zadatoj vrednosti polja _id

```
db.movieDetails.find({"_id": ObjectId("5692a14f24de1e0ce2dfcf60")})
```

- Kada se koristi drajver nekog programskog jezika, koristi se samo string
- Izlistavanje filmova iz 2015. godine sa rangiranjem PG-13

```
db.movieDetails.find({"year": 2015, "rated": "PG-13"})
```

• Prikaz broja dokumenata koji ispunjava zadati kriterijum pretrage

```
db.movieDetails.find({"year": 2015}).count()
```

• Prikazati podatke o filmu "2001: A Space Odyssey" iz kolekcije movieDetails.

• Prikazati naziv, godinu snimanja i žanrove za sve filmove rangirane kao "R".

Prikazati film čija je vrednost polja _id "569190cf24de1e0ce2dfcd71". Iz prikaza isključiti podatke o nagradama.

• Prikazati koliko filmova snimljenih 2015. godine ima rejting "PG-13".

Pretraga po poljima ugnježdenih dokumenata

- Pristup poljima ugnježdenih dokumenata vrši se pomoću dot notacije.
 - Ovakav pristup dokumentima važi za bilo koji nivo dubine ugnježdavanja.
 - Dot notacija se može koristiti i u okviru dokumenta za projekciju.
- Primeri:

```
db.movieDetails.find({"tomato.meter": 100}).count()
```

Pretraga po poljima ugnježdenih dokumenata

• Prikazati naziv, trajanje i polje *awards* za sve filmove iz 2014. godine koji nisu osvojili nijednu nagradu.

• Prikazati naziv i polje rating iz *imdb* za filmove sa *imdb* ocenom od 8.5.

Pretraga po sadržaju nizova

- Pretraga po sadržaju nizova može se vršiti na četiri načina:
 - pretraga po sadržaju celog niza,
 - pretraga po bilo kojem članu niza
 - pretraga bazirana na poziciji člana niza i
 - napredna pretraga nizova korišćenjem operatora o ovome malo kasnije.

Pretraga po sadržaju celog niza

- Pretraga po sadržaju celog niza podrazumeva da se pretraga vrši po sadržaju konkretnog niza, pri čemu se pozicije elemenata u nizu uzimaju u obzir
- Primeri:

```
db.movieDetails.find({"writers": ["Ethan Coen", "Joel Coen"]})
db.movieDetails.find({"writers": ["Joel Coen", "Ethan Coen"]})
```

Pretraga po bilo kojem članu niza

- Pretraga po bilo kojem članu niza podrazumeva da niz sadrži navedeni element, pri čemu pozicija navedenog elementa u nizu nije bitna.
- Sintaksa za pretragu je ista kao i kod skalarnih vrednosti polja.
 - Napomena: obratiti pažnju na to da bi korišćenje uglastih zagrada vratilo neželjene rezultate (moguć izvor grešaka).
- Primer:

```
db.movieDetails.find({"writers": "Joel Coen"})
```

Pokušati:

```
db.movieDetails.find({"writers": ["Joel Coen"]})
```

Pretraga bazirana na poziciji člana niza

- Pretraga po bilo kojem članu niza podrazumeva da niz sadrži navedeni element, pri čemu se on nalazi navedenoj poziciji u nizu.
- Korisno kada su elementi u nizu pozicionirani po prioritetu.
- Koristi se dot notacija iza imena niza stavlja se tačka nakon koje se navodi pozicija (indeks) traženog elementa.
 - Indeksiranje počinje od nule.
- Primer:

```
db.movieDetails.find({"actors.0": "Tom Hanks"})
```

Pretraga po sadržaju nizova

• Prikazati broj filmova u čijem pisanju je učestvovao Sergio Leone.

 Prikazati filmove najvećim delom snimljene u Velikoj Britaniji (UK). Imdb i tomato podatke ne treba prikazati korisniku.

Prikazati podatke o filmovima čiji je jedini pisac George Lucas.

Relacioni operatori

• Opšti oblik sintakse:

```
{ <field>: { <operator>: <value>[, <operator>: <value>] } }
```

- U okviru MongoDB upitnog jezika postoje sledeći relacioni operatori:
 - \$eq ekvivalent operatoru ==,
 - \$ne ekvivalent operatoru !=,
 - \$gt ekvivalent operatoru >,
 - \$gte ekvivalent operatoru >=,
 - \$1t ekvivalent operatoru <,
 - \$1te ekvivalent operatoru <=,
 - \$in navodi se lista poželjnih vrednosti za polje i
 - \$nin navodi se lista nepoželjnih vrednosti za polje.

Relacioni operatori

• Izlistavanje filmova koji imaju trajanje duže od 90 i manje ili jednako 120 minuta:

```
db.movieDetails.find({"runtime": {$gt: 90, $1te: 120}})
```

Prikaz filmova koje je režirao Džordž Lukas

```
db.movieDetails.find({"director": {$eq: "George Lucas"}})
```

Izlistavanje filmova koji nisu rangirani kao PG ili PG-13

```
db.getCollection('movieDetails').find({"rated": {$nin: ["PG", "PG-13"]}})
```

Relacioni operatori

• Prikazati nazive i režisere filmova čiji je imdb rejting manji ili jednak 8.5, pri čemu je bitno da broj glasova za film na imdb bude veći od 400 hiljada.

• Prikazati filmove nastale nakon 1980. godine, a koji su osvojili makar pet nagrada.

• Prikazati nazive, zemlje i nagrade filmova koji su snimani ili u USA, UK ili Francuskoj. Uzeti u obzir i filmove koji su snimani u više zemalja.

Logički operatori

• Opšti oblik sintakse:

```
{ operator: [ { <expression1> }, { <expression2> }, ..., {<expressionN> } ] }
```

- U okviru MongoDB upitnog jezika postoje sledeći logički operatori:
 - \$and logičko I,
 - \$or logičko ili,
 - \$not logičko ne sintaksa malo drugacija,
 - **\$nor** logičko nili.
- Logičko i je neophodno koristiti u situacijama kada se više puta postavlja upit nad istim poljem.
 - Dosad korišćenom sintaksom to nije moguće jer naziv polja u dokumentu mora biti jedinstven.

Logički operatori

 Izlistavanje filmova koji ili imaju imdb rejting veći ili jednak 8 ili tomato metriku veću od 95:

```
db.movieDetails.find({$or: [
    {"imdb.rating": {$gte: 8.0}}, {"tomato.meter": {$gt: 95}}
]})
```

• Izlistati imena filmova čiji imdb rejting je veći od 8, a manji od 8.6:

```
db.movieDetails.find({$and: [
    {"imdb.rating": {$gt: 8.0}},
    {"imdb.rating": {$lt: 8.6}}]}, {"title": 1})
```

• Izlistati filmove koji nisu snimljeni 2014. godine

```
db.movieDetails.find({ "year": {$not: { $eq: 2014}}})
```

Logički operatori

 Prikazati naziv, godinu prikazivanja i nagrade filmova koji su osvojili između 5 i 10 nagrada na festivalima.

 Prikazati filmove koji imaju imdb ocenu veću od 8 ili imaju više od sto hiljada imdb glasova.

• Prikazati filmove koji filmove koji nisu rangirani sa R, a imaju više od pet osvojenih nagrada.

Operator \$exists

- Omogućava pretragu dokumenata po tome da li sadrže neko polje ili ne.
- Sintaksa:

```
{ field: { $exists: <boolean> } }
```

- Ukoliko se za <boolean> stavi vrednost true, vraća sve dokumente koji sadrže navedeno polje, čak iako je vrednost tog polja null.
- Ukoliko se za <boolean> stavi vrednost false, vaća dokumente koji ne sadrže navedeno polje.
- Primer:

```
db.movieDetails.find({"tomato": {$exists: false}})
```

Operator \$exists

• Prikazati broj filmova za koje postoje *metacritic* podaci.

Operatori za upite nad nizovima

- U okviru MongoDB upitnog jezika postoje sledeći operatori za rad nad nizovima:
 - \$all vraća dokumente koji za navedeno polje sadrže sve specificirane elemente.
 - Redosled elemenata nije bitan, kao ni to da li niz, pored specificiranih, sadrži i druge elemente.

- \$size vraća dokumente sa specificiranim brojem elemenata.
 - Nije podržan rad sa relacionim operatorima.

```
db.movieDetails.find({"countries": { $size: 1 }})
```

Operatori za upite nad nizovima

Prikazati filmove koji su snimani i u USA i u UK.

• Prikazati filmove koje je napisala tačno jedna osoba.

 Prikazati naziv filma, glumačku postavu i žanr za filmove u kojima glumi Tom Hanks, a da pritom nisu u pitanju animirani filmovi.

 Napisati upit koji će vratiti broj filmova u kojima je glavni glumac Johnny Depp, i koji imaju između 100.000 i 200.000 korisničkih ocena na Rotten Tomatoes sajtu.

 Prikazati sve filmove u kojima glumi Robert De Niro, snimljene ili 1984. ili 1987. godine, a da je pritom vreme trajanja filma veće od 200 minuta. U prikazu filma treba da se nađu informacije o nazivu filma, glumačkoj postavi i imdb rejtingu filma.

 Napisati upit koji će vratiti filmove koji nisu osvojili nijednu nagradu, a da su pritom snimljeni, između ostalog, i u USA i u UK, pri čemu je bitno da je film snimljen u tačno 3 države. Pri prikazu rezultata upita potrebno je za svaki film prikazati samo naslov, zemlje u kojima je sniman, glumčku postavu i broj nominacija.

SADRŽAJ

- Kreiranje dokumenata
- Pretraga dokumenata
- Ažuriranje dokumenata
- Brisanje dokumenata

Ažuriranje dokumenata

- Postoje četiri načina za ažuriranje dokumenata u okviru MongoDB kolekcije:
 - korišćenjem naredbe **updateOne**,
 - korišćenjem naredbe updateMany,
 - korišćenjem naredbe **replaceOne** i
 - korišćenjem naredbe save.

Ažuriranje dokumenata

• updateOne i updateMany narebe imaju sledeću strukturu:

 Ukoliko je pri ažuriranju potrebno odabrati sve dokumente, dokument za filtriranje upita bi trebalo da bude prazan – { }.

Dokument za specifikaciju ažuriranja

- Predstavlja dokument koji specificira promene koje je potrebno primeniti nad odabranim dokumentom/dokumentima.
- Predstavlja JSON dokument sledeće strukture:

- Operatori za ažuriranje mogu biti operatori za rad nad skalarnim poljima i operatori za rad nad nizovima.
- Ukoliko se pri specificiranju dokumenta ne navede operator, već samo par
 <field>: <value>, desiće se izuzetak!

- U okviru dokumenta za specifikaciju ažuriranja mogu se naći sledeći operatori za rad nad skalarnim poljima:
 - \$set vrednost polja će biti postavljena na specificiranu vrednost,
 - \$unset odabrano polje će biti uklonjeno iz dokumenta,
 - \$rename odabrano polje će biti preimenovano,
 - \$inc odabrano numeričko polje će biti uvećano za specificiranu vrednost,
 - \$mul odabrano numeričko polje će biti pomnoženo specificiranom vrednošću,
 - \$min polje će biti ažurirano ukoliko je trenutna vrednost manja od specificirane,
 - \$max polje će biti ažurirano ukoliko je trenutna vrednost manja od specificirane.

• Ažurirati vreme trajanja filma "The Amazing Spider-Man" iz 2012. godine na vrednost 145.

• U svim dokumentima promeniti naziv polja metacritic u meta-critic.

```
db.movieDetails.updateMany({ }, {$rename: {"metacritic": "meta-critic"}})
```

Iz svih dokumenata obrisati polje type.

```
db.movieDetails.updateMany({}, {$unset: {"type": ""}})
```

Uvećati vreme trajanja filma "The Amazing Spider-Man" iz 2012. godine za 13 minuta.

 Ukoliko je vreme trajanja filma "The Amazing Spider-Man" manje od 185, postaviti ga na tu vrednost.

• Ažurirati filmove kojima je polje *rated* jednako *null* tako da im to polje bude jednako *NOT RATED*.

• Izbrisati polje *consensus*, dobijeno sa sajta *Rotten Tomatoes*, iz dokumenata o filmovima koji imaju manje od 10.000 korisničkih ocena na istom sajtu.

 Ukoliko film "The Woman in Black 2: Angel of Death" ima imdb ocenu veću od 4.5, dodeliti mu tu ocenu.

- U okviru dokumenta za specifikaciju ažuriranja mogu se naći sledeći operatori za rad nad nizovima:
 - \$push specificirana vrednost će biti dodata u niz,
 - **\$addToSet** specificirana vrednost će biti dodata u niz samo ako u nizu ne postoji element sa istom vrednošću,
 - \$pop prvi (vrednost -1) ili poslednji (vrednost 1) element niza će biti uklonjen,
 - **\$pull** iz niza će biti uklonjeni svi elementi koji ispunjavaju specificirani kriterijum (mogu se koristiti i relacioni operatori),
 - \$pullAll iz odabranog niza uklanja vrednosti koje se nalaze u zadatom nizu.

• U spisak glumaca koji su glumili u filmu "From Paris with Love" dodati glumicu Amber Rose Revah.

Ukloniti prvu osobu iz liste glumaca filma "From Paris with Love".

 Ukoliko glumica Amber Rose Revah ne postoji u spisku glumaca za film "From Paris with Love", dodati je.

• Ukloniti glumica Eric Bana iz spiska glumaca za film "Star Trek".

• Iz spiska glumaca filma "Butch Cassidy and the Sundance Kid" ukloniti glumce Katharine Ross, Strother Martin i Butch Cassidy.

```
db.movieDetails.updateOne({"title":"Butch Cassidy and the Sundance Kid"},
{$pullAll: {"actors": ["Katharine Ross", "Strother Martin", "Butch Cassidy"]}})
```

• Iz niza glumaca obrisati poslednjeg glumca sa spiska za svaki film za koji na imdb ima manje od 10.000 glasova, a da je pritom film sniman samo u USA.

• Iz svih filmova kreiranih, između ostalog, i u USA, a koji na imdb imaju ocenu između 1 i 4, obrisati vrednost USA iz polja *countries*.

• Svaki film čiji je spisak zemalja u kom je sniman prazan niz ažurirati tako da se u niz doda USA.

Dokument za specifikaciju opcija pri ažuriranju

- Pri operaciji ažuriranja dokumenta moguće je specificirati različite opcije, a najčešće korišćena opcija jeste upsert.
 - upsert boolean vrednost; kada se vrednost ovog polja postavi na true, dokument će prilikom operacije ažuriranja, ukoliko ne postoji, biti dodat.

Ažuriranje dokumenata

- **replaceOne** naredba pomoću koje je moguće jedan dokument, odabran korišćenjem dokumenta za filtriranje upita, zameniti drugim dokumentom.
- Struktura naredbe:

Ažuriranje dokumenata

save – naredba sa sledećom strukturom:

- Ukoliko dokument koji se prosledi sadrži polje _id, dokument sa tim _id poljem će biti zamenjen prosleđenim dokumentom.
- Ukoliko dokument koji se prosledi ne sadrži polje _id, biće unesen novi dokument.
- Pri korišćenju naredbe, upsert opcija je podrazumevana.

SADRŽAJ

- Kreiranje dokumenata
- Pretraga dokumenata
- Ažuriranje dokumenata
- Brisanje dokumenata

Brisanje dokumenata

- Postoje dva načina za brisanje dokumenata u okviru MongoDB kolekcije:
 - korišćenjem naredbe deleteOne i
 - Korišćenjem naredbe **deleteMany**.
- Strukture naredbi:

```
db.<naziv_kolekcije>.deleteOne(<dokument_za_filtriranje_upita>)
```

```
db.<naziv_kolekcije>.deleteMany (<dokument_za_filtriranje_upita>)
```

• Za brisanje svih dokumenata pri korišćenju **deleteMany** naredbe, dokument za filtriranje upita treba da bude prazan.

DeleteOne

• Primer korišćenja:

• Odziv sistema:

```
{
    "acknowledged" : true,
    "deletedCount" : 1.0
}
```

DeleteMany

• Primer korišćenja:

• Odziv sistema:

```
{
    "acknowledged" : true,
    "deletedCount" : 6.0
}
```

SADRŽAJ

- Kreiranje dokumenata
- Pretraga dokumenata
- Ažuriranje dokumenata
- Brisanje dokumenata

PITANJA?

